

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ן סז.

עין משפט נר מצוה

ב א מיי פייג מהלכת
נר מצוה היל כל סמג
לאוין רמב טו"ע י"ד
סומן לרס ספיק ו:
ג ב מיי נשס היל טו
ופייא הלכס כט טו"ע
עס ספיק לה:

תורה אור השלם
1. ואם היו תהיה לאיש
ונדרתה עליה או מבטח
שפתיה אשר אסרה על
נפשיה: במדבר ל ו
2. ואם בית אישה נדרה
או אסרה אסרה על נפשיה
בשפתיה: במדבר ל יא

מוסף רש"י
מאי דאוקי הא עקריה.
הא עקב מה שקיים,
שהיה נשאל על הקמתו
ולא תלשך הפרה אחרת,
קמ"ל. שזכר שפיר לה
לפירות אע"פ שנשאל על
הקמתו, ומזה לה זה
שקיים מומתם, שהיה הפה
לפירות מומתם, וזכר
אמת לאו דוקא אלא זה
ממיו זה ופילו זה אחר זה
היו הפרה (ראמ"ה בשו"מ).
שאין הבעל מיפר
בקרובין. נדרים שקמנו
לנשואין (גיטין לה).

תוספות
הפר האב ולא הפר
הבעל. ובגמרא
פרין היינו רישא אביה
ובעלה: גמ' למה לי
למיתני השתא י"ל ובי.
ואת מ"ש דבכל דוכתא
דמתא האי לישנא ואח"כ
בפסק הובס (ב"מ ס.
מן ואין ז"ל משות
יהא אע"פ אס יהא
בצרייתא ולא בשנתה י"ל
ממשוסי הכי פרין הכא
השתא משוסי דקיים
אחד מהן היו כמו לא
הפר ובי אמר לעיל כן
אכל דוכתא אחריני כמו
בהובס לא אמר לעיל כל
כן היא יושנת משוסי הכי
לא פרין: וזהו המקיים
ונשאל ובי. דלמחר לקמן
נשאלין על ההקס: דמה
הדיקוס הא עקריה (הא)
ופגי לה שפיר לה עתה
הסתה חבירו שבשעת
הקס הפרה מלתא היא
קמ"ל דעד שמפירין שניהם
לבת אחת והפרה קמיתתא
שהיה כשהקס חבירו אינו
לכוס דשפיר בשפיר האחד
שחבירו לא יקום אכל ודאי
לא בעינן שיפרו שניהם
יחד דהיינו אס הפרו זה
אחר זה אס לא הקים:
בגל. דאב גרדא לא מני
מיפר: אמר קמא אהו
תורה לאש ונדרתה עליה.
והפרת נדרתה כהובס
למעלה דכתיב וחסרה אסר
צבת אביה בצעורה ובמני
ואס הינו אורה ובמני
במקום ואס הכי תהיה
צבת אחת כן היא קרא

הפר האב ולא הפר הצעל. בגמרא פרין היינו רישא: ואין לרין
לומר קיים אחד מסן. שאין האחד יכול להפר. ובגמרא פרין למה
ליה למיתנא: גמ' היינו רישא אביה ובעלה מפירין נדריה. דמשמע
דוקא כששניהם מפירין: מהו דתימא אביה או בעלה. ולא סגי ליה
דליתני עד שיפרו שניהם דאי תנא
הכי הוה אמינא דלא סגי צהפרת
צעל עד דליפר אב אכל צהפרת אב
לחודיה סגי א"י איפכא וכדשקלינן
וטרינן צהא לקמן בשמעתין להכי
תנא הפר האב ולא הפר הצעל הפר
הצעל ולא הפר האב אינו מופר:
קיים אחד מסן לריכא למיתני.
צתמיה. דאע"ג דלאורחיה דתנא למיתני
זו ואין ז"ל זו היינו דוקא צמילי דלא
דמו להדי דאע"ג דלתיא צתמיהא
מק"ו ממקיימת מני לה אכל הכא חדא
מלתא היא דהפר אחד וקיים אחד
היינו ממש הפר זה צלל זה ועדיפא
מינה: וחזר המקיים ונשאל על
הקמתו. כדאמרין לקמ"ו דנשאלין על
ההיקס. מהו דתימא מאי דאוקי הא
עקריה וצהפרה דמקיים לחודיה סגי
דלידך צבר הפר קמ"ל דעד דמפירין
שניהם צבת אחת כלומר שלא יפסיק
צין אחד לחבירו דבר שהוא מעכב
הפרה כגון הקמה דהאי דכיון דהאי
שעתא לאו צר הפרה הוא אפי' הן
הפרה קמיתתא דלידך צטלה לה ורין
שיהו מפירין עכשו שניהם צבת אחת

הפר האב ולא הפר הבעל ולא
הפר האב אינו מופר ואין צריך לומר שקיים
אחד מהן: גמ' היינו רישא אביה ובעלה
מפירין נדריה מהו דתימא או אביה או
בעלה קתני קמ"ל: ואין צריך לומר שקיים
אחד מהן: (ב) למה לי למיתנא השתא יש
לומר הפר זה בלא זה ולא כלום קיים אחד
מהן א למה לי (ב) צריכא למיתני כי איצטרך
ליה כגון דהפר אחד מהן וקיים אחד וחזר
המקיים ונשאל על הקמתו מהו דתימא מאי
דאוקי הא עקריה קמ"ל דמפירין שניהם
בבת אחת: ונערה המאורסה אביה ובעלה
מפירין נדריה: מנלן אמר (ב) רבה אמר קרא
וואם היו תהיה לאיש ונדרתה עליה מכאן
לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין
נדריה (א) אימא האי קרא בנושאה כתיב
אי משום נשואה קרא אחרינא כתיב
וואם בית אישה נדרה (א) אימא תרוייהו
בנשואה וכי תימא תרי קראי בנושאה למה
לי למימר (ב) שאין הבעל מיפר בקודמין
ולאו

ומיהו צכחאי סגי שלא תאמר אין הפרה אחר הפרה אחר הפרה
קמא לצביטלה תו לא מני מיפר דליתא וכן דעת רמב"ן ז"ל. אכל
מדברי הר"ם צמ"ל נראה דכל שחלה דעתה צין הפרה דחד
להפרה דלידך שוב אינו יכולין להפר. ומיהו צבת אחת לאו דוקא
דאפי' מיפר זה שחריט וחבירו ערביט סגי כל שלא הפסיק צינתיים
דבר שהוא מעכב הפרה. וכי"ת כיון דהאי דינא אחת תנא לאשמועי
מאי אין צריך לומר דקמני דמרישא משמע הכי דאדרבה צריכא
דיש לי לומר דתנא הכי קתני כיון דהפרה דחד צלל חבירה לאו
כלום חא"כ לומר דשקיים אחד הפרה קמיתתא לאו מידי הוא
וסמך תנא דלשמוע ממלתיה דתו לא חויה לנרופי דאי חויה למה
ליה למיתני א"כ לומר היינו (רישא) כפירכה דגמרא. והקשה הרשב"א ז"ל
אמאי אמרינן דהפרה קמיתתא צטלה לה דהא לצתר דאחשיל על
הקמתו כיון דחכס עוקר את הגדר מעיקרו הכי הוא כאלו לא
הקיס כלל (וכדמתן צפרק האיש מקדש (דף ו) המקדש את האשה
ע"מ שאין עליה נדרים ומנאלו עליה נדרים אינה מקודשת הלכה
לפני חכס והמירה הרי זו מקודשת דחשבינן לה כאלו לא היה עליה
נדרים כלל צשעת קדושיה ה"נ לצתר דאחשיל נחזיה להאי גברא
כאלו לא הקיס מעולם. ולדידי לאו קושיא היא כלל דקידושין מתוך
שהוא מעשה גמור אע"ג דכל זמן שלא המירה לא חיילי כי המירה
אמרינן דאיגלי מילתא דמעיקרא חיילי אכל הפרה דחד מהני קלשה
לה טפי דצאפי נפשה לאו מידי היא אלא צנרופא דלידך ואפי'
צנרופא דלידך לא מהני כל זמן שאין ראוי להצטרף צידה וכדתינא [לקמן סח:] דהפר א' מהן ומת צטלה לה הפרתו הלכך כיון דהפרה דחד
אפי' כי לא הקיס חבירה קלישא טובא כל היכא דהקיס כיון דההיא שעתא לא חויה לאצטרופי צטלה לה לגמרי וכיון דלא חויה ההיא שעתא
לא חויה נמי צתר זימנא: וערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה מהו דתימא אביה או בעלה מפירין נדריה: וואם בית אישה נדרה (א) אימא תרוייהו
בנשואה וכי תימא תרי קראי בנושאה למה לי למימר דאין צריך לומר ששניהם מפירין נדריהם בבת אחת: ונשאל על הקמתו מהו דתימא מאי דאוקי הא עקריה וצהפרה דמקיים לחודיה סגי דלידך צבר הפר קמ"ל דעד דמפירין שניהם צבת אחת כלומר שלא יפסיק צין אחד לחבירו דבר שהוא מעכב הפרה כגון הקמה דהאי דכיון דהאי שעתא לאו צר הפרה הוא אפי' הן הפרה קמיתתא דלידך צטלה לה ורין שיהו מפירין עכשו שניהם צבת אחת

(א) הפר האב. ציוס שמעו: ולא הפר הצעל. אלא שתק מעת
לעת: או הפר הצעל ולא הפר האב. דשתיקתו של זה מצטלת
הפרתו של זה. ואין צריך לומר היכא דקיים אחד מהן הגדר דהפרתו
של זה אינה מועלת כלום: גמ' היינו רישא. דכיון דקתני אביה ובעלה
מפירין נדריה ל"ל למיתנא תו (א)

הפר הצעל ולא הפר האב. היינו
רישא דזה מעכב על זה: מהו
דתימא. דאי לאו דקתני הפר האב
כו' הוה אמינא הא דקתני אביה
ובעלה מפירין נדריה משמע או
אביה או בעלה זה צלל זה להכי
קתני סיפא דמפיריהו מפירין צידה:
ואין לרין לומר שקיים אחד מהם ל"ל
למיתני כלל. ממילא ידענא דלאו
כלום הוא דהשתא הפר זה צלל זה
כו': כי איצטרך ליה. למיתנא ואין
צריך לומר שקיים אחד מהן: כגון
שהפר האחד מסן. הגדר וצא האחר
וקיימו וחזר המקיים ונתחזק ממה
שקיימו ונשאל לחכס על הקמתו צו
ציוס ששמע וקיים דאי הויה הקמה
דלא מני ממיר ליה חכס (ב) אינו יכול
להפר תו ואי לא הויה הקמה דמירי
ליה חכס מני להפר ולהכי איצטרך
למיתני שקיים אחד מהן: דמהו
דתימא מאי דאוקיס לאו קיוס הוא.
דהא עקריה צתרטמו והואיל דלאו
קיוס הוא הא דאיתפיל עליה כי הפר
לה דמי ואינו צריך להפר יומר קמ"ל

דלא הויה הפרה עד שיפרו שניהם צבת אחת שזה נמי יפר.
ע"א מאי דאוקי הא עקריה ולא קיוס הוא דהא עקריה צתרטמו
ומאי מיפר קמ"ל דלא הויה הפרה עד דמפירין שניהם צבת אחת
ולא שיצטרכו להפר זה עם זה ממש צבת אחת אלא הכי צבי
למיתנא כל שאילו רוצין יכולין להפר צבת אחת אף צוה אחר זה
מפירין לאפוקי היכא דהפר א' וקיים אחד שאין המקיים יכול להפר
צבעה שהפר זה עד שיפאל על הקמתו דהא ליכא למיתנא צבת אחת
ממש צבינן דהא כתיב ציוס שמעו דכל היום מותר להפר כדמפיקין
למקמ"א: אמר קרא (א) אס היו סהיה לאיש. לעיל מהאי קרא כתיב כי
הינו אביה אותה וכתיב ואס היו סהיה לאיש וי"ו מוסקי על ענין
רלשון וכי הכי דאב מצטל דרי צתו צומן שהיא צנרופא ה"נ מצטל
עם הצעל כל זמן שהיא ארוסה דעדיין היא צנרופא: מכאן לנערה
כו': ואימא. הדין קרא (ב) אס היו סהיה צנרופא כתיב שהצעל
מיפר לה ולא האב ולא מיירי צנרופא: צנרופא לא מליס למימר דהא
קרא אחרינא כתיב. לנשואה ואס צית אישה נדרה: ואימא תרוייהו.
הכי קראי מיירי צנרופא דבעל מיפר ואי אמרת תרי קראי צנרופא
למה לי חד לומר כך שאין הצעל מיפר בקודמין ואס היו סהיה לאיש
אתי לנימך שהצעל מיפר נדריה של נשואה ואס צית ארוסה נדרה משמע
דאותן נדרים שצטלה צבת אישה מיפר צבלה אכל אס היו עליה
נדרים קודם שנשאה כשהיה ארוסה וכלכס לא מני מיפר:
ולאו
צנרופא דלידך לא מהני כל זמן שאין ראוי להצטרף צידה וההיא שעתא לא חויה לאצטרופי צטלה לה לגמרי וכיון דלא חויה ההיא שעתא
לא חויה נמי צתר זימנא: וערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה מהו דתימא אביה או בעלה מפירין נדריה: וואם בית אישה נדרה (א) אימא תרוייהו
בנשואה וכי תימא תרי קראי בנושאה למה לי למימר דאין צריך לומר ששניהם מפירין נדריהם בבת אחת: ונשאל על הקמתו מהו דתימא מאי דאוקי הא עקריה וצהפרה דמקיים לחודיה סגי דלידך צבר הפר קמ"ל דעד דמפירין שניהם צבת אחת כלומר שלא יפסיק צין אחד לחבירו דבר שהוא מעכב הפרה כגון הקמה דהאי דכיון דהאי שעתא לאו צר הפרה הוא אפי' הן הפרה קמיתתא דלידך צטלה לה ורין שיהו מפירין עכשו שניהם צבת אחת

(א) גני הליקוט רבנא,
(ב) גיטין לה: וי"ו,
(ג) דף ע"ב: (ד) דף ס"ט,
(ה) ז"ל וכתבנא צפרק
המדיר דף ע"ד: (ו) ז"ל
מעליה.

הגהות הב"ח
(א) גמ' ואין ז"ל שקיים
אחד מהן (למה לי למיתנא)
השתא וי"ב קרא סיפא
ליה למיתנא: (ב) כי
קיים אחד מהן למה לי
כי איצטרך ליה למיתני
כגון כתיב ויחזיק לריכא
למיתני ממתק: (א) שם
ואימא מאי קרא: (ד) שם
ואימא מתייבה: (ה) שם
ד"ה הפר האב ד"ה ולא
הפר ד"ה או הפר ד"ה
(ו) ד"ה היינו רישא וכו'
ל"ל למיתנא תו הפר האב
ולא הפר הבעל הפר
הצעל ולא: (ז) ד"ה שמי'
שפיר וכו' חכס תו אינו
יכול להפר וכו' לא הויה
הקמה וכו' דמתייבה
וכי צבת אחת צמילור
עד צתה מאי יפר אמר
והד"א: (ח) ד"ה אמר
קרא ואם היו וכו' דכי
הכי ל"ל ד"ה ואם ד"ה
מכאן: (ט) ד"ה ואימא וכו'
ואם היו:

גליון הש"ס
גמ' מהו דתימא או אביה
ענין יבמות דף י"א ע"ב
דמ"ה לאו:

הגהות מהר"ב
רנשבורג
א [גמ' השתא וכו' קיים
אחד מהן למה לי צריכא
למיתני. וי"ב ע"י צנרופא
מיתנא אחרינא:

פירוש הרא"ש
ואצ"ל שקיים אחד מהם.
שלא קיים אחד מהם אין
השני יכול להפר: גמ' מהו
התימא אביה או בעלה.
והא ללא מני אביה ובעלה
מפירין יחדיו אין לו על
השפחה: ונשאל על
הקמתו. כדאמרין לקמן
דנשאלין על ההקס: קמ"ל
דעד דמפירין שניהם
באחת. כלומר שלא היא
הפסק שעה צין בן הפרה
שלא היה האחרון רואי
להפר כגון האש שקוים
שנשאל לה היא רואי להפר
הלכך נתצטלה הפרתו
ואפי' אס יפר ההאשון עמו
פועט שעת אינו מועיל וכו'
משמע לישנא דמתני'
דממני קיי קיים להפר כי
ולא הפר השני קיים
שמועטו דשזב אין מקס
יש מפרסיה יש תקוה אס
יפר ההאשון פועט שעת
ורלשון עקרי: ואם היו
תהיה לאיש. ולעיל אפי' צבת
כתיב ואסרה אפי' צבת
אביה וכו' והוא וצבת הכי
זו שהיה לאיש: ואימא הדין קרא בנושאה כתיב. ואס צית אישה נדרה (א) אימא תרוייהו
בנשואה וכי תימא תרי קראי בנושאה למה לי למימר דאין צריך לומר ששניהם מפירין נדריהם בבת אחת: ונשאל על הקמתו מהו דתימא מאי דאוקי הא עקריה וצהפרה דמקיים לחודיה סגי דלידך צבר הפר קמ"ל דעד דמפירין שניהם צבת אחת כלומר שלא יפסיק צין אחד לחבירו דבר שהוא מעכב הפרה כגון הקמה דהאי דכיון דהאי שעתא לאו צר הפרה הוא אפי' הן הפרה קמיתתא דלידך צטלה לה ורין שיהו מפירין עכשו שניהם צבת אחת